

Tension-Free Vaginal Tape Operasyonu Sonuçlarımız[¶]

OUR RESULTS IN TENSION-FREE VAGINAL TAPE PROCEDURE

Turgut YARDIM*, Petek BALKANLI KAPLAN**, Fatih GÜÇER***, M.Ali YÜCE****

* Prof. Dr., Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD,

** Uzm Dr., Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD,

*** Yrd.Doç.Dr.,Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD,

**** Doç.Dr., Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, EDİRNE

Özet

Amaç: Son yıllarda gerçek stress inkontinans tedavisinde Tension-free Vaginal Tape (TVT) operasyonu güvenli ve etkili bir cerrahi prosedür olarak bildirilmektedir. 1999-2002 yılları arasında kliniğimizde yapılmış olan TVT serilerimizin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmanın Yapıldığı Yer: Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Edirne.

Materyal ve Metod: Kliniğimizde 1999-2002 yılları arasında gerçek stress inkontinans tanısı almış 30 vakaya TVT operasyonu uygulanmıştır. Prosedür lokal veya epidural anestezisi altında gerçekleştirilmiş ve böylelikle kontinansın kontrolü intraoperatif olarak sağlanmıştır.

Bulgular: 27 hastaya lokal, 3 hastaya epidural aneztezi uygulanmıştır. Ortalama operasyon süresi 35 dakikadır. Hastaların 27'sinde (% 90) 24 saat içinde spontan miksyon gerçekleşmiştir. Üç (% 10) hastada rezidü idrar fazlalığından dolayı aralıklarla üriner kateterizasyon yapılmıştır. Uzun dönem postoperatif kateterizasyona ihtiyaç duyulmamıştır (> 7 gün). Postoperatif kontroller 1., 3., 6. ve 12. aylarda yapılmıştır. Operasyon sonrası ortalama gözlem süresi 12,7 ay (minimum 1 ay- maksimum 28 ay'dır). Hastaların %76,6'sında kontinans açısından kür sağlanmış, %16,6'sında önemli derecede iyileşme sağlanmış, %6,6'sında ise inkontinans devam etmiştir. Yara iyileşmesi ve tape rejeksiyonuna rastlanmamıştır.

Sonuç: Biz, kadın üriner stress inkontinans tedavisinde TVT operasyonunun kolay, minimal invaziv ve etkili bir cerrahi prosedür olduğunu düşünmektedir. Prosedürün lokal anestezii ile gerçekleştirilebilmesi, hospitalizasyon süresini oldukça kısaltmaktadır.

Anahtar kelimeler: Stress inkontinans, Tension-free vaginal tape

T Klin Jinekol Obst 2003, 13:146-148

Summary

Objective: Recently, it was reported that Tension-free vaginal tape was effective procedure in treatment of genuine stress urinary incontinence. We aim to present our TVT results performed between 1999 to 2002.

Institution: Trakya University, Faculty of Medicine, Department of Obstetrics and Gynecology, Edirne.

Materials and Methods: Thirty cases with genuine stress urinary incontinence underwent to TVT procedure in our clinic between 1999 to 2002. The procedure has been performed under local or epidural anesthesia. The continence of each patient has been controlled intraoperatively.

Results: TVT-procedure was done under local anesthesia, except in 3 patients who requested, epidural anesthesia. Mean time for surgery was 35 minutes. Twenty-seventh of the patients (90%) urinated spontaneously in 24 hours. Intermittent catheterisation has been done in three patients (10%) because of elevated residual urine. There was no need long term catheterisation in any patient (> 7 days). Postoperative screening of the patients have been done on 1st, 3rd, 6th and 12th months. Mean postoperative control time was 12.7 months (minimum 1 month-maximum 28 months). After surgery 76.6% of the patients were cured of stress incontinence, 16.6% showed improvement and 6.6% were failures. We had no cases of rejection and no cases of defective healing of vaginal wall.

Conclusion: We concluded that TVT is an easy, minimally invasive and effective surgery for treatment of female stress urinary incontinence. The procedure is done under local anesthesia, so that, hospitalization time is much shorter than other procedures.

Key words: Stress incontinence, Tension-free vaginal tape

T Klin J Gynecol Obst 2003, 13:146-148

Kadınlarda üriner inkontinans oldukça yaygın bir semptomdur ve prevalansı %20,2 olarak rapor edilmiştir (1). Üriner stress inkontinansın patofizyolojisi, üretravezikal bileşkenin anatomik yetersizliğinden kaynaklanan proksimal uretraya basıncın yetersiz iletimi olarak açıklanmaya çalışılmıştır (2). Gelenekselleşmiş cerrahi yöntemler, bu ‘Basınç İletim Teorisi’nin prensiplerine dayanarak kür sağlamaya çalışmaktadır. Bu cerrahi metodlar daha invaziv, genel anestezii, laparotomi ve kateterizasyon gerektiren, daha masraflı yöntemlerdir. Stress inkontinansa neden olan anatomik defektin tamirin-

de daha az invaziv, basit ve ucuz bir metoda olan ihtiyaç bazı minimal invaziv metodların gelişmesine yol açmıştır.

Üriner inkontinansın oluşum mekanizmasını açıklamak üzere Petros ve Ulmsten (3) tarafından yeni bir teori ‘Integral Teorisi’ ortaya atılmıştır. Bu teoriye göre inkontinans, üretra kapanma mekanizmasını ayarlayan elemanların işlevlerini kaybetmeleri ile ortaya çıkmaktadır. Bu elemanlar, puboüretral ligaman, pubokoksigeal kas ve üretranın vajinal desteği dir. Bu teoriye dayanarak Ulmsten ve Petros (4) tarafından yeni bir cerrahi yöntem sunulmuş

ve bu yöntem geliştirilerek Tension-free Vaginal Tape (TVT) prosedür adı altında Ulmsten ve ark.(5) tarafından rapor edilmiştir. TVT prosedürde, polypropylene (prolen) bant midüretra altına gerginlik oluşturmadan minimal bir vajinal insizyon ile yerleştirilmekte ve artifisiyel bir puboüretral ligaman oluşturulmaktadır. Operasyon lokal anestezi ve sedasyon altında gerçekleştirilmekte ve cerrah, kontinensi intraoperatif olarak kontrol edebilmektedir. Amacımız kliniğimizin TVT prosedür sonuçlarını analiz etmek ve operasyon sırasında potansiyel komplikasyonlara dikkat çekmektedir.

Metaryel ve Metod

Kasım 1999 ile Mart 2002 tarihleri arasında 30 adet üriner stress inkontinansı saptanan hastaya Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum kliniğinde TVT prosedürü uygulanmıştır. Üç hastada prolapsus uterinin mevcudiyeti nedeniyle bunlara TVT sonrası vajinal histerektomi de uygulandı. Hastaların hiçbirine daha önce anti-inkontinans operasyonu uygulanmamıştı. Stress inkontinans semptomato lojisının ortalama süresi 5,2 yıl idi (1-15 yıl).

Preoperatif olarak hastaların anamnezleri alındı, genel fizik ve jinekolojik muayeneleri yapıldı. Tam idrar, bir-saatlik ped test, stress test analizleri yapıldı.

TVT prosedürü, hafif sedasyon ve lokal anestezi altında gerçekleştirilmiştir. Ufak dozlarda (0,05 mg) fentanyl analjezik olarak peroperatif olarak uygulanmıştır. Yaklaşık 200ml, %0,25'lik Citanest ise lokal anestezi ve doku disseksiyonu için kullanılmıştır. Solüsyonun yarısı abdominal olarak symfiz pubis üstüne 5cm aralıklarla, pubik kemik arkası boyunca, yarısı da intravajinal olarak uygulanmıştır. External üretral orifisten 1cm aşağıdan başlamak üzere subüretral vajinal duvara 1,5-2cm'lik sagittal insizyon uygulanmıştır. Minimal bilateral midüretral disseksiyondan sonra plastik kılıfla örtülü prolen tape (Gynecare, Ethicon Inc., Somerville, New Jersey) iki adet iğne komponentiyle uygulanmıştır. İğne uçları önce ürogenital diyafragmayı delmiş ve retropubik alanda yukarı doğru yönlendirilmiştir. Rektus perforasyonundan sonra pubis üstünde cilt üstüne yapılan 1cm'lik insizyondan iğne ucu dışarı alınmıştır. Aynı işlem karşı tarafta da tekrarlanmış ve 5cm uzaklıından diğer iğne de cilt yüzeyine alınmıştır. İğneler yerindeyken 70 derecelik optiğe sahip sistoskop ile mesane hasarının olup olmadığı kontrol edilip mesaneye yaklaşık 250-300ml isotonik salın stress test için doldurulmuştur. İğneler suprapubik insizyonдан dışarı alındıktan sonra hasta öksürtüllerle kontinans sağlanacak seviyede bant ayarı yapılmıştır. Plastik kılıf çıkarıldıkten sonra bant cilt seviyesinde kesilmiştir. Vajinal bandın dokuya yapışabilme özelliğinden dolayı fiksasyon sütürüne ihtiyaç göstermemektedir. Vajinal ve cilt insizyonları absorbabl sütürlerle kapatılmıştır. Postoperatif çıkarılmak üzere kısa süreli olarak mesane kateteri yerleştirilmiştir. Operasyondan 6 saat sonra kateterler çıkarılmış, residü idrarı 100 cc üzerinde olanlara

tekrar kateterizasyon uygulanmıştır. Operasyon süresi ve perop komplikasyonlar kayıt edilmiştir.

Postoperatif kontroller 1., 3., 6. ve 12. aylarda programlanmıştır. Takiplerde subjektif semptom analizi, 1-saatlik ped testi, stress test, rezidüel volüm ölçümü, tam idrar analizi yapılmış, uzun ve kısa dönem komplikasyonlar kayıt edilmiştir. Ped ağırlığı 2gr/h altında ve stress testte idrar kaçağının olmaması kür, ped test veya stress testte idrar kaçağının 5gr/h'den az olması önemli derecede iyileşme olarak tanımlanmıştır. İdrar kaçağının bu testler sonrasında >5gr/h olması başarısızlık olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Tension-free Vaginal Tape operasyonu uygulanan 30 vakanın yaşıları 47,2 (range 33-73), median pariteleri 3 (range 2-7), ortalama operasyon süresi 35 dakika (20-45) idi. Tüm hastalar için ortalama kan kaybı 300ml'nin altında kaldı. Üç vakada intraoperatif mesane perforasyonu oluştu. Ancak iğnelerin geri çekilip tekrar yerleştirilmesi ve kateterizasyon sonrası hiçbirinin postoperatif problemi olmadı. Yirmiyeçi hasta (%90) postoperatif olarak 24 saat içinde spontan miksyonları yaptılar. Üç vaka, histerektomi ve ön plasti operasyonu uygulanmış olmaları dolayısıyla 3 gün süreyle sondalı kaldılar. Üç vakada (%10) ise rezidü idrarın 100ml üstünde çıkıştı nedeniyle tekrardan intermitant olarak kateterizasyon uygulandı. Ancak yine de kateterizasyon süresi 7 günün üzerinde olan hasta olmadı. Ortalama hastanede kalış süresi 2 gün (1-11 gün) idi. Hastaların %59'u ertesi sabah taburcu edildi.

Operasyon sonrası ortalama hasta takip süresi 12,6 ay (range 1-28 ay) idi. Bir-saatlik ped test, stress test ve hasta semptom skorlamasına göre hastaların %76'sında kür sağlandı, %16,6'sında önemli derecede iyileşme, %6,6'sında ise başarısızlık sonucu inkontinans devam etti.

Postoperatif infeksiyon, hematom, yara iyileşmemesi veya materyele karşı rejeksiyona rastlanmamıştır. Üç hastada postoperatif erken dönemde gelişen idrar retansiyonu problemi, intermitan kateterizasyon sonrası üçüncü günlerinin sonunda aşilarak hastalar taburcu edilmiştir. İki hastada voiding problemi erken dönemde oluşmuş, postop kontrollerde bu problem gerilemiştir.

Tartışma

Sonuçlarımız göstermektedir ki, uretral desteği sağlayan yeni bir metod olarak TVT, güvenli, iyi sonuç veren ve komplikasyonu az olan bir yöntemdir. İlk (6-9) ve son yillardaki (10-13) ayrıca 3 yıllık prognозu bildiren (14,15) raporlar, kür başarısını %80'lerin üzerinde, iyileşme oranın %6-8 arasında göstermektedirler (Tablo 1). Prosedürün kısa dönem avantajları şunlardır: operasyon 1 saatten az bir zamanda tamamlanmaktadır, lokal anestezi altında yapılmaktadır, hastalar 24 saat içinde externe edilmektedirler, %90'ı kateterizasyona ihtiyaç duymadan 24 saat içinde miksyonlarını yaparlar ve işbaşı yapma 3 gün gibi kısa bir

Table 1. Araştırmacıların tension-free vaginal tape uygulamalarının kür sonuçları.

	Hasta sayısı	Takip süresi (ay)	Kür (%)
İlk sonuçlar			
Ulmsten ve ark. 1998	131	12	%91
Wang ve ark. 1998	83	18	%83
Moran ve ark. 2000	40	12	595
Üç yıllık sonuçlar			
Olsson ve ark. 1999	51	36	%90
Ulmsten ve ark. 1999	50	36	%86
Son sonuçlar			
Lapiş ve ark. 2001	68	24	%90
Lebret ve ark. 2001	100	12	%90
Kinn ve ark. 2001	75	24	%80
Haab ve ark. 2001	62	12	%87.1

süre içinde mümkün olabilmektedir. Biz, TTVT uygulamalarında lokal anesteziyi, prosedürüne uygun olması açısından epidural veya genel anestezkiye kıyasla özellikle önermemekteyiz. Minimal disseksiyon ile operasyonun gerçekleştiriliyor olması postoperatif ağrının da minimal olmasını sağlayarak analjezi ihtiyacını oldukça azaltmaktadır.

Diger bir nokta da yara iyileşmemesi ve tape rejeksiyonuna rastlanmamasıdır. Değişik sling teknikleri ve diğer materyellerle yapılan benzer operasyonlarda %10'a varan tape rejeksiyonları bildirilmiştir (5). TTVT, 'stress' altında dinamik üretral rezistans oluşturarak yeni bir üretral süspansiyon mekanizması oluşturmaktak fakat istirahatte üretral fonksiyona etki etmemektedir (3). Kolposuspansiyonların aksine mesane boynunu eleve etmemekte ve mobilitesini azaltmamaktadır. Bu mekanizma, TTVT operasyonu sonrası voiding probleminin az görülmeye nedenini açıklamaktadır. Biz serimizde operasyon sonrası voiding problemini 2 hastada saptadık (%6).

TTVT prosedürde en sık görülen komplikasyon mesane perforasyonudur. Önceki çalışmalara göre bu komplikasyonun oranı %0 ila %6 arasındadır (5,14). Bizim serimizde 3 vakada perforasyon gelişti. Ancak iğnenin tekrar yerleştirilmesi ve uzun kateterizasyon (3 gün) sonrası bu hastalarda postoperatif dönemde önemli problemler görülmeli. Daha önce operasyon geçirmiş hastalarda bu komplikasyonun riskinin arttığı bildirilmiştir (16). Haab et al. (12) çalışmasında, daha önce operasyon geçirmemişlerde mesane perforasyon oranını %2, geçirmişlerde %30 olarak bildirmiştir. Geçirmiş operasyona bağlı retropubik fibröz alanının olması bu komplikasyonu artırıyor olabilir. Bizim vakalardan ikisi daha önce vajinal histerektomi geçirmiş hastalıdı. Komplikasyon, intraoperatif olarak tanıdığından dolayı uzun dönemde problem bildirilmemiştir. Bu nedenle TTVT prosedüründe, intraoperatif sistoskopi şart görünmektedir.

TTVT, geleneksel mesane boynu suspansiyonlarından oldukça farklı bir teknik olmasına rağmen, öğrenme periyodunda uretra eleve edilmiş olabilir. Bu elevasyon, idrar retansiyonu komplikasyonunu ortaya çıkartmaktadır. Bu-

TENSION-FREE VAGINAL TAPE OPERASYONU SONUÇLARIMIZ

nun düzeltimi için üretrolizis veya intermitan kateterizasyon önerenler mevcuttur (17). Retansiyon gelişen 3 vakamızda, intermitan kateterizasyon uygulaması sonrası postoperatif birinci haftanın içinde residü idrar normal seviyelere döndürüldü.

Sonuç

Stress inkontinans tedavisinde TTVT, efektif, minimal invazif, kısa hospitalizasyon gerektiren bir prosedür olma-sıyla diğer operasyonlar içinde oldukça umut vaat etmektedir. Komplikasyonların geri dönüştürülmesiyle da güvenli bir yöntem olarak görünmektedir. Üç yıllık takiplerde başarısı yüksek olan bu yöntemin uzun dönem sonuçları için zamana ve karşılaştırmalı çalışmalarla ihtiyaç vardır.

KAYNAKLAR

- Perry S, Assassa RP, Dallosso H, Shaw C, Williams K, Uzman U et al. An epidemiological study to establish the prevalence of urinary symptoms and felt need in the community: the Leicestershire MRC incontinence study. *J Public Health Med* 2000; 22:3.
- Asmussen M, Ulmsten U. On the physiology of continence and pathophysiology of stress incontinence in the female. *Contrib Gynecol Obstet* 1983; 10: 32-50.
- Petros PE, Ulmsten U. An integral theory and its method for diagnosis and management of female urinary incontinence. *Scand J Urol Nephrol* 1993; 153: 1-89.
- Ulmsten U, Petros PE. Intravaginal slingplasty (IVS): an ambulatory surgical procedure for treatment of female urinary incontinence. *Scand J Urol Nephrol* 1995; 29: 75-82.
- Ulmsten U, Henriksson L, Johnson P, Varhos G. An ambulatory surgical procedure under local anaesthesia for treatment of female urinary incontinence. *Int Urogynecol J Pelvic Floor Dysfunct* 1996; 7: 81-6.
- Moran PA, Ward KL, Johnson D, Smirni WE, Hilton P, Bibby J. Tension-free vaginal tape for primary genuine stress incontinence: A two centre follow-up study. *BJU Int* 2000; 86: 39-42.
- Ulmsten U, Falconer C, Johnson P, Jomaa M, Lanner L, Nilsson CG, et al. A multicenter study of tension-free vaginal tape (TTV) for surgical treatment of stress urinary incontinence. *Int Urogynecol J Pelvic Floor Dysfunct* 1998; 9: 210-3.
- Wang AC, Lo TS. Tension-free vaginal tape. A minimally invasive solution to stress urinary incontinence in women. *J Reprod Med* 1998; 43: 429-34.
- Nilsson CG. The tension-free vaginal tape procedure (TTV) for treatment of female urinary incontinence. *Acta Obstet Gynecol* 1998; 77: 34-7.
- Lebret T, Lugagne PM, Herve JM, Barre P, Orsoni JL, Yonneau L, et al. Evaluation of tension-free vaginal tape procedure. *Eur Urol* 2001; 40: 543-7.
- Lapiş A, Bakas P, Creatasas G. Management of stress urinary incontinence in women with the use of tension-free vaginal tape. *Eur Urol* 2001; 40: 548-51.
- Haab F, Sananes S, Amarenco G, Ciofu C, Uzan S, Gattegno B, et al. Results of the tension-free vaginal tape procedure for the treatment of type II stress urinary incontinence at a minimum follow-up of 1 year. *J Urol* 2001; 165: 159-62.
- Kinn AC. Tension-free vaginal tape evaluated using patient self-report and urodynamic testing. *Scand J Urol Nephrol* 2001; 35: 484-90.
- Ulmsten U, Johnson P, Rezapour M. A three year follow-up of tension-free vaginal tape for surgical treatment of female stress urinary incontinence. *Br J Obstet Gynecol* 1999; 106: 345-50.
- Olsson I, Kroon U. A three year postoperative evaluation of tension-free vaginal tape. *Gynecol Obstet Invest* 1999; 48: 267-9.
- Tamussino KF, Hanzal E, Kölle D, Ralph G, Riss PA. Tension-free vaginal tape operation: results of the Austrian registry. *Obstet Gynecol* 2001; 98: 732-6.
- Romanzi LJ, Blaivas JG. Protracted urinary retention necessitating urethralysis following tension-free vaginal tape surgery. *J Urol* 2000; 164: 2022-3.

Geliş Tarihi: 14.08.2002

Yazışma adresi: Dr.Turgut YARDIM

Kadın Hastalıkları ve Doğum AD

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, 22030, EDİRNE

¶Çalışma, 17-19 Nisan 2002 tarihleri arasında düzenlenen II. Ulusal Urojinekoloji Kongresinde Poster olarak sunulmuştur.